

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE
REVIJA "KNJIŽNICA"

Poročilo za leto 2005

V letu 2005 so bili za mandat 2005-2007 imenovani novi organi revije:

- uredniški svet: Mojca Dolgan Petrič (predsednica), mag. Jerneja Ferlež, Aljoša Grilc, mag. Renata Šolar, Nataša Kuštrin Tušek,
- uredniški odbor revije: dr. Irena Sapač, dr. Primož Južnič, dr. Melita Ambrožič, dr. Silva Novljan, mag. Polona Vilar, mag. Stanislav Bahor, dr. Miha Kovač,
- glavni in odgovorni urednik: dr. Eva Kodrič-Dačić.

Uredništvo v novi zasedbi je bilo imenovano v drugi polovici leta. Nova urednica je začela z urejanjem 3. številke 49. letnika.

Uredništvo revije je v letu 2005 delovalo za uresničevanje naslednjih dolgoročnih ciljev:

- nenehna skrb za kakovost revije (prispevkov);
- povečanje števila sodelujočih avtorjev, zlasti s sorodnih znanstvenih področij;
- razširitev vsebinskega področja prispevkov (informacijska znanost, knjigarstvo, sorodne znanosti);
- izboljšanje promocije in marketinga revije in posledično višanje lastnega prihodka (priprava promocijskih gradiv – zgibanka, koledar ipd.; pridobivanje sponzorjev; reklamiranje v publikacijah s področja bibliotekarstva in sorodnih znanosti);
- izdajati letno eno mednarodno številko (evropski projekt);
- oblikovati mednarodni uredniški odbor;
- javnosti zagotoviti dostop do baze polnih besedil člankov celotnega korpusa do sedaj izdanih letnikov v elektronski obliki.

Kratkoročni cilji za leti 2005-2006:

- dosledno izvajati recenzijski postopek za vse strokovne in znanstvene prispevke in poskrbeti za večjo usklajenost recenzentov glede upoštevanja kriterijev za ocenjevanje in razvrščanje prispevkov;
- dosledno upoštevati standarde glede znanstvene opreme in izgleda revije ter posameznih prispevkov, skrbeti za ažurno dostavljanje avtorskih izvodov;;
- redni obseg revije naj bo namenjen v prvi vrsti strokovnim in znanstvenim prispevkom, referatov se praviloma ne objavlja;
- v reviji mora biti najmanj 65% prostora namenjenega znanstvenim prispevkom;
- uredništvo si bo prizadevalo aktivno iskati »nove« avtorje prispevkov, tudi izven Slovenije, skrbeti je potrebno za enakomerno pokritost strokovnega področja;
- na spletni strani revije oblikovati elektronsko evalvacijsko anketo za ugotavljanje kakovosti revije, izvajanja letnih analiz zbranih

- podatkov;
- zaključiti projekt digitalizacije starejših letnikov revije in njihove dostopnosti preko interneta kot baze polnih besedil člankov;
- e-Knjižnica mora praviloma ostati brezplačna, ohranja se tudi tiskana verzija, ki izide 2 meseca pred elektronsko.

Uresničitev programa in ciljev za leto 2005:

1. V skladu z načrtom so bile v letu 2005 pripravljene in natisnjene vse 4 številke revije (ena dvojna, dve enojni). Revija je v letu 2005 skušala izpolniti načrte glede rednega izhajanja (maj, oktober, december), vendar je zaradi uvajanja novega urednika in začasnega pomanjkanja člankov pri izidu zadnjih dveh številki prišlo do dvomesečnega zamika. Tako je 3. številka izšla v decembru, 4. številka pa v februarju 2006. Glede na število prejetih in sprejetih člankov v letu 2005 bo revija v letu 2006 lahko izhajala po načrtu.
Naklada revije 1.500 izvodov je ostala enaka tudi v letu 2005.
2. Pri oblikovanju revije so bili upoštevani vsi priporočeni standardi in uresničeni skoraj vsi načrti glede vsebine revije. Vsebinsko je 49. letnik Knjižnice prinašal prispevke s področja:
 - strokovne terminologije (arhaični izrazi, kratice);
 - objavljene so bile bibliografije (bibliografiji bibliotekarske literature, bibliografija slovenskih serijskih publikacij na WWW in bibliografija domoznanske literature v slovenskih knjižnicah);
 - zgodovine knjižnic in knjižničarstva (razvoj NUK, razvoj avtomatizacije, jezuitska knjižnica);
 - problematiko posameznih vrst knjižnic (visokošolskih, nacionalne, splošnih...)
 - oblikovanje fondov knjižnic (štirje članki s področja domoznanstva)
 - vsebinske obdelave (IFLine smernice za predmetno označevanje, UDK vrstilci za verstva);
 - formalne obdelave (predstavitev ISBD (CR), enotni naslov);
 - prevodi strokovnih tekstov (mednarodna katalogizacijska načela);
 - podatkovnega rudarjenja;
 - analiza spletnih strani knjižnic;
 - problematika formalnega izobraževanja za katalogizacijo in organizacijo znanja ter izobraževanja uporabnikov;
 - psihološke analize knjižničarskih delavcev in njihovih stilov mišljenja;
 - biografije knjižničarskih delavcev;
 - društvenega dela (predsedstvo in drugi organi ZBDS v mandatu 2005-2007).
3. Projekt »E-Knjižnica« je realiziran, revija je ažurno (z določenim dogovorjenim časovnim zamikom po tiskani verziji) dostopna na spletu URL: <http://revija-knjižnica.zbds-zveza.si/>. Narejena je tudi povezava prispevkov z bazo COBIB oziroma sistemom COBISS. Za e-revijo po pogodbi z ZBDS skrbi Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani.
4. Postopek distribucije revije je urejen, za razpošiljanje revije skrbi tiskarna Biro M. Uredništvo skrbi za ažuriranje baze podatkov o naročnikih. Težave nastanejo le v primeru, če področno društvo ne skrbi za redno evidenco članstva oziroma o spremembah ne obvesti pravočasno uredništva revije.
V letu 2005 je imela revija Knjižnica 1471 naročnikov.
5. Promocija revije poteka s pomačjo ažurnega objavljanja kazal in izvlečkov na spletni strani ZBDS, M. Dolgan-Petrič pripravlja recenzije za Delo-Književni listi, v BIH jih za njihovo strokovno revijo pripravlja mag. Neda Čukac. Ker revija nima profesionalnih kadrov, niti jih nima ZBDS, je žal nemogoče izvajati še več aktivnosti za pridobivanje novih naročnikov.
6. Spletna stran na internetu je bila ažurirana z abstrakti člankov, ki so bili objavljeni v posameznih številkah še pred njihovim izidom.
7. V letu 2005 (Tabela 1) je bilo skupaj objavljenih 45 prispevkov (leto prej 42), od tega 18 znanstvenih in 19 strokovnih ter 8 drugih prispevkov v skupnem obsegu 48.99 AP: znanstveni 31.95 AP (65 %), strokovni 15.28 AP (31 %) in ostali prispevki 1.75 AP (4 %). Skupaj je prispevke objavilo 44 različnih avtorjev (preteklo leto 44). V soavtorstvu je bilo napisanih 7 znanstvenih in strokovnih člankov, pri ostalih prispevkih je bil avtor en sam.
Nekaj avtorjev je objavilo več kot en prispevek v letniku.

Tabela 1. Statistika revije Knjižnica 49 (2005)

leto in številka	število prisp. skupaj	št. znan. prisp.	znanstveni v AP	število strok. prisp.	strokovni v AP	ostali prisp.	ostalo v AP	št. AP SKUPAJ	št. strani
2005	2005	2005	2005	2005	2005	2005	2005	2005	2005
1-2	21	7	13.40	11	7.79	3	0.52	21.71	316
3	13	5	9.04	6	6.47	2	0.46	15.97	224
4	11	6	9.51	2	1.02	3	0.77	11.31	164
letn. 49	45	18	31.95	19	15.28	8	1.75	48.99	704

Tabela 2. Statistika revije Knjižnica 44 (2000) - 49 (2005)

letnik in leto	število prisp. skupaj	št. znan. prisp.	znanstveni v AP	število strok. prisp.	strokovni v AP	ostali prisp.	ostalo v AP	št. AP SKUPAJ
44 (2000)	30	19		11				43.09
45 (2001)	28	16		12				37.26
46 (2002)	38	20		18				49.85
47 (2003)	30	19	30.43	11	10.50	3	1.65	42.58
48 (2004)	42	20	33.10	9	9.04	13	8.33	50.56
49 (2005)	45	18	31.95	19	15.28	8	1.75	48.99

8. Obseg 49, letnika je presegel načrtovanega (45 AP) in je znašal 48,99 AP, kar je nekoliko manj kot leto prej (letnik 48: 50,56 AP oziroma 712 strani). Med objavljenimi članki je bilo 65 % (31.95 AP) prostora namenjenega znanstvenim člankom, razmerje med znanstvenimi in strokovnimi članki je zato ustrezalo zahtevam po pogodbah o sofinanciranju revije (to je 30 AP znanstvenih člankov).

9. Delo uredništva je bilo v letu 2005 usklajeno z zahtevami ministrstev, ki revijo sofinancirata (Ministrstvo za kulturo, ARRS): upoštevani so bili ustrezni standardi, spremljanje prispevkov, recenzijski postopek, delo z avtorji in delo z recenzenti, Strokovnjaki, ki so bili zaproseni za sodelovanje kot recenzenti, so svoje delo opravljali brez finančnega nadomestila, Revija Knjižnica jim je le izdala potrdilo o opravljanju recenzentskega dela.

10. **Finančna sredstva** za pripravo in izdajanje revije se realno niso zmanjšala, Revija je bila sofinancirana s strani Ministrstva za kulturo (2.949.000 SIT) in Ministrstva za šolstvo, znanost in šport (razpis za znanstveno periodiko – 1.400.000 SIT). Žal je v letu 2005 ZBDS izgubilo status društva, ki deluje v posebnem interesu na področju raziskovalne dejavnosti, kar pomeni, da ni bilo mogoče več kandidirati za sredstva za leto 2006.

Del sredstev pridobiva od naročnikov. Letna naročnina se je z letom 2005 zvišala in je znašala 2.200 SIT za individualne naročnike, člane društva, 7.810 SIT za individualne naročnike, nečlane; upokojenca, 1.700 SIT, institucije, 8.500 SIT in za naročnike iz tujine 68 EUR. Nov strošek pomeni tudi elektronska verzija revije. Njeno urejanje je znašalo 82.880 SIT.

Honorarji za članke in urejanje revije so že pet let nespremenjeni in so na ravni decembra 2000. Honorarji izplačani za avtorsko polo znanstvenega članka za avtorsko polo so v letu 2005 tako znašali 54.588 SIT.

11. Pridobivanje lastnih finančnih sredstev je v primeru Knjižnice težko, saj ZBDS nima zaposlenih

profesionalnih kadrov, ki bi se lahko ukvarjali s promocijo in trženjem revije, poleg tega gre za precej ozko strokovno področje in je že sedanje število naročnikov oziroma naklada (1,500 izvodov) visoko za slovenski prostor.

Dr. Eva Kodrič-Dačić,
glavna in odgovorna urednica revije KNJIŽNICA

Ljubljana, 21.3.2005